

**USTAWA O KOMORNIKACH
SĄDOWYCH**

**USTAWA O KOSZTACH
KOMORNICZYCH**

**KODEKS ETYKI ZAWODOWEJ
KOMORNIKA SĄDOWEGO**

Komentarz

redakcja naukowa
Jarosław Świeczkowski
Marzena Świeczkowska-Wójcikowska

Andrzej Antkiewicz, Monika Dziewulska, Rafał Fronczek
Wiesław Grajdura, Dariusz Erwin Kotłowski, Andrzej Kurzych
Marek Lewandowski, Rafał Łyszczek, Wojciech Piłat, Andrzej Powałowski
Małgorzata Rybicka-Pakuła, Krzysztof Sadowski, Joanna Szachta
Marzena Świeczkowska-Wójcikowska, Jarosław Świeczkowski
Marcin Uliasz, Hanna Wolska, Olga Zinkiewicz-Będźmirowska

KOMENTARZE

**USTAWA O KOMORNIKACH
SĄDOWYCH**
**USTAWA O KOSZTACH
KOMORNICZYCH**
**KODEKS ETYKI ZAWODOWEJ
KOMORNIKA SĄDOWEGO**

Komentarz

redakcja naukowa
Jarosław Świeczkowski
Marzena Świeczkowska-Wójcikowska

Andrzej Antkiewicz, Monika Dziewulska, Rafał Fronczek
Wiesław Grajdura, Dariusz Erwin Kotłowski, Andrzej Kurzych
Marek Lewandowski, Rafał Łyszczek, Wojciech Piłat, Andrzej Powalowski
Małgorzata Rybicka-Pakuła, Krzysztof Sadowski, Joanna Szachta
Marzena Świeczkowska-Wójcikowska, Jarosław Świeczkowski
Marcin Uliasz, Hanna Wolska, Olga Zinkiewicz-Będźmirowska

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 7 listopada 2019 r.

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Kinga Zajac

Opracowanie redakcyjne

Anna Iwannikow – JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Łamanie

Krystyna Szych – JustLuk

Poszczególne części książki napisali:

Ustawa o komornikach sądowych

Andrzej Antkiewicz – art. 1–4, 8–10, 261 pkt 9–12, 28–38, art. 269, 296

Monika Dziewulska – art. 59–62, 88–95, 99–115, 117–133, 262–268, 286–295, 297, 299, 300

Dariusz Erwin Kotłowski – art. 71–87

Andrzej Kurzych – art. 26, 39–44, 63, 96–98, 116, 134–137, 141, 285

Marek Lewandowski – art. 165, 166, 261 pkt 1–8, 13–27, 39, art. 298, 305

Wojciech Piłat – art. 5, 6, 195, 197–221

Andrzej Powałowski – art. 33, 196, 301 ust. 1

Małgorzata Rybicka-Pakuła – art. 31, 32, 35–37, 48, 50, 53, 54, 58, 153, 161, 162, 181–186

Krzysztof Sadowski – art. 7, 11–24, 65–70

Joanna Szachta – art. 25, 38, 45–47, 51, 52, 55–57, 64, 138–140, 142–144, 152, 154–160,
163–164a, 167–180, 187, 188, 190–194, 270–284, 302, 306

Marzena Świeczkowska-Wójcikowska – art. 145–148, 189, 222–260, 301 ust. 2–4

Jarosław Świeczkowski – art. 49, 149–151, 303, 304

Hanna Wolska – art. 34

Olga Zinkiewicz-Będźmirowska – art. 27–30

Rozporządzenie w sprawie ramowego programu aplikacji komorniczej oraz zakresu przedmiotowego szkolenia na aplikacji komorniczej

Rafał Łyszczek – § 1–8

Rozporządzenie w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej

Rafał Łyszczek – § 1–11

Ustawa o kosztach komorniczych

Rafał Fronczek – art. 1–10

Wiesław Grajdura – art. 11–17, 45–50

Marcin Uliasz – art. 18–44, 51–54

Kodeks Etyki Zawodowej Komornika Sądowego

Marzena Świeczkowska-Wójcikowska – preambuła, § 1–31

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8160-979-1

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	21
Wstęp	25
Ustawa z 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. poz. 771 ze zm.)	27
Rozdział 1. Przepisy ogólne	29
Art. 1. [Przedmiot ustawy]	29
Art. 2. [Komornik jako funkcjonariusz publiczny; nadzór sądowy nad wykonywaniem czynności przez komornika]	37
Art. 3. [Komornik jako organ władzy publicznej; zasada osobistego wykonywania czynności przez komornika; zadania komorników; skarga na czynności komornika]	46
Art. 3a. [Doręczenie za pośrednictwem komornika]	60
Art. 3b. [Ustalanie przez komornika aktualnego miejsca zamieszkania adresata]	71
Art. 4. [Protokół stanu faktycznego]	73
Art. 5. [Tytuł używany przez komornika]	78
Art. 6. [Pieczęć komornika]	79
Art. 7. [Kancelaria komornicza]	83
Art. 8. [Rewiry komornicze]	85
Art. 9. [Zakaz odmowy wykonania czynności w zakresie właściwości komornika]	92
Art. 10. [Prawo wyboru komornika; odmowa wszczęcia egzekucji przez komornika wybranego przez wierzyciela]	97
Rozdział 2. Powoływanie i odwoływanie komorników	114
Art. 11. [Wymagania na stanowisku komornika]	114
Art. 12. [Powołanie komornika; informowanie o zwolnionym stanowisku komorniczym]	121
Art. 13. [Dokumenty i oświadczenia dołączane do wniosku o powołanie na stanowisko komornika]	124

Art. 14.	[Informacja z Krajowego Rejestru Karnego]	127
Art. 15.	[Utworzenie lub objęcie kancelarii komorniczej]	127
Art. 16.	[Termin złożenia wniosku o powołanie na stanowisko komornika]	129
Art. 17.	[Zawiadomienie o zgłoszeniu przez komornika utworzenia lub objęcia kancelarii; ślubowanie komornika]	129
Art. 18.	[Zawieszenie komornika w czynnościach]	131
Art. 19.	[Odwołanie komornika z zajmowanego stanowiska]	136
Art. 20.	[Wygaśnięcie powołania na stanowisko komornika]	141
Art. 21.	[Rezygnacja komornika z pełnienia obowiązków]	142
Art. 22.	[Odsunięcie komornika od wykonywania czynności]	143
Art. 23.	[Przeniesienie komornika do innego rewiru]	144
Art. 24.	[Ponowne powołanie na stanowisko komornika]	145
Rozdział 3.	Prawa i obowiązki komorników	147
Art. 25.	[Podstawowe obowiązki komornika; delegacja ustawowa – minimum szkoleniowe komorników i asesorów]	147
Art. 26.	[Skierowanie komornika na badanie lekarskie]	152
Art. 27.	[Obowiązek zachowania tajemnicy]	154
Art. 28.	[Prawo legitymowania osób]	158
Art. 29.	[Identyfikator komornika]	160
Art. 30.	[Czas pracy komornika; dni i godziny przyjęć interesantów]	161
Art. 31.	[Termin przekazania wierzycielowi wyegzekwowanych należności; odsetki za opóźnienie]	162
Art. 31.	<i>[Termin przekazania wierzycielowi wyegzekwowanych należności; odsetki za opóźnienie]</i>	162
Art. 32.	[Oświadczenie majątkowe]	167
Art. 33.	[Zakaz wykonywania przez komornika działalności gospodarczej, pełnienia funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej oraz posiadania ponad 10% udziałów lub akcji spółki prawa handlowego]	172
Art. 34.	[Ograniczenie możliwości podejmowania dodatkowego zatrudnienia]	177
Art. 35.	[Obowiązek poinformowania o sprawie sądowej lub postępowaniu karnym prowadzonym przeciwko komornikowi]	180
Art. 36.	[Obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przez komornika]	183
Art. 37.	[Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej]	195
Art. 38.	[Składki miesięczne na rzecz samorządu komorniczego]	199
Art. 39.	[Uprawnienie do wypoczynku]	203
Art. 40.	[Nieobecność komornika związana z wykonywaniem obowiązków w ramach samorządu komorniczego]	214
Art. 41.	[Wykaz służbowy komornika; usprawiedliwiona nieobecność komornika]	216

Rozdział 4. Zastępstwo komornika	222
Art. 42. [Zastępca komornika]	222
Art. 43. [Wyznaczenie i zmiana zastępcy komornika]	226
Art. 44. [Wyznaczenie zastępcy komornika z urzędu]	235
Art. 45. [Wyznaczenie zastępcy komornika w związku z odwołaniem komornika ze stanowiska, wygaśnięciem powołania, przeniesieniem lub zawieszeniem komornika w czynnościach]	237
Art. 46. [Zmiana zastępcy komornika przez Ministra Sprawiedliwości]	242
Art. 47. [Zarządzenie o wyznaczeniu zastępcy komornika; sprzeciw Ministra Sprawiedliwości]	243
Art. 48. [Dochód zastępowanego komornika należny zastępcy komornika]	245
Art. 49. [Podejmowanie dodatkowego zatrudnienia przez komornika zawieszonoego w czynnościach]	249
Art. 50. [Odpowiedzialność odwołanego, przeniesionego komornika lub komornika, którego powołanie wygaśnię z mocy prawa za zobowiązania związane z prowadzoną działalnością egzekucyjną]	252
Art. 51. [Postępowania prowadzone przez kuratora kancelarii]	254
Art. 52. [Spisy sporządzane przez kuratora kancelarii]	256
Art. 53. [Prawo kuratora kancelarii do korzystania z pomieszczeń i ruchomości kancelarii komorniczej]	260
Art. 54. [Przekazanie spraw przez kuratora kancelarii komornikowi obejmującemu kancelarię]	262
Art. 55. [Przekazanie komornikowi obejmującemu kancelarię zaliczek na wydatki, opłat i innych sum]	265
Art. 56. [Sprawozdanie z pełnienia funkcji kuratora kancelarii]	266
Rozdział 5. Likwidacja kancelarii	268
Art. 57. [Przesłanki przeprowadzenia likwidacji kancelarii zastępowanego komornika]	268
Art. 58. [Przekazanie niezakończonych spraw prezesowi sądu apelacyjnego]	270
Art. 59. [Przekazanie Krajowej Radzie Komorniczej akt zakończonych spraw oraz innej dokumentacji likwidowanej kancelarii]	272
Art. 60. [Rozdzielenie między komorników niezakończonych spraw pozostałych po likwidacji kancelarii]	273
Art. 61. [Przekazanie pobranych zaliczek na wydatki, opłat i innych sum komornikom, którzy otrzymali sprawy w wyniku rozdzielenia spraw niezakończonych]	274
Art. 62. [Zamknięcie rachunków bankowych likwidowanej kancelarii]	275
Art. 63. [Rozwiązanie umów o pracę przez kuratora likwidowanej kancelarii]	276
Art. 64. [Sprawozdanie z likwidacji kancelarii]	278

Rozdział 6. Aplikanci komorniczy	281
Oddział 1. Egzamin wstępny	281
Art. 65. [Egzamin wstępny jako sposób naboru na aplikację]	281
Art. 66. [Limity przyjęć na aplikację]	281
Art. 67. [Komisje kwalifikacyjne; zakres i terminy egzaminu wstępnego]	282
Art. 68. [Ogłoszenie o egzaminie wstępnym; elementy zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego]	283
Art. 69. [Złożenie zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego]	286
Art. 70. [Opłata za udział w egzaminie wstępnym]	287
Art. 71. [Zwrot części opłaty za udział w egzaminie wstępnym]	288
Art. 72. [Zawiadomienie o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu wstępnego]	289
Art. 73. [Zespół do przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny]	290
Art. 74. [Zobowiązanie do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji dotyczących przygotowywanych pytań testowych; wynagrodzenie za udział w pracach zespołu do przygotowania pytań testowych]	292
Art. 75. [Wykaz tytułów aktów prawnych będących podstawą opracowania pytań testowych na egzamin wstępny; przygotowanie zestawu pytań testowych]	293
Art. 76. [Wydruk i doręczenie zestawów pytań testowych – zakres stosowania przepisów o zamówieniach publicznych]	295
Art. 77. [Delegacja ustawowa]	296
Art. 78. [Powołanie komisji kwalifikacyjnej]	297
Art. 79. [Skład, zadania, kadencja i obsługa administracyjna komisji kwalifikacyjnej]	298
Art. 80. [Wygaśnięcie członkostwa w komisji kwalifikacyjnej; odwołanie członka komisji kwalifikacyjnej]	301
Art. 81. [Wyłączenie członka komisji kwalifikacyjnej z jej prac]	302
Art. 82. [Zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym]	303
Art. 83. [Obecność członków komisji egzaminacyjnej na egzaminie wstępnym; konsekwencje nieobecności lub spóźnienia się na egzamin wstępny; zakaz korzystania z pomocy na egzaminie wstępnym; wykluczenie z egzaminu wstępnego]	303
Art. 84. [Rozwiązanie i sprawdzenie testu na egzaminie wstępnym]	305
Art. 85. [Protokół z przebiegu egzaminu wstępnego]	305
Art. 86. [Uchwała o wyniku egzaminu wstępnego; publikacja wyników egzaminu wstępnego]	306
Art. 87. [Delegacja ustawowa]	307
Oddział 2. Aplikacja	309
Art. 88. [Wymagania wobec aplikantów; wnioski o wpis na listę aplikantów komorniczych]	309

Art. 89.	[Uchwała w sprawie wpisu na listę aplikantów komorniczych] . . .	313
Art. 90.	[Doręczenie Ministrowi Sprawiedliwości uchwały o wpisie na listę aplikantów komorniczych]	318
Art. 91.	[Sprzeciw Ministra Sprawiedliwości]	319
Art. 92.	[Ślubowanie aplikanta]	322
Art. 93.	[Czas trwania aplikacji; szkolenie z zakresu działania sądownictwa powszechnego]	324
Art. 94.	[Ramowy program aplikacji]	328
Art. 95.	[Opłaty za aplikację]	329
Art. 96.	[Obowiązek zatrudnienia aplikanta]	330
Art. 97.	[Obowiązki aplikantów]	333
Art. 98.	[Praktyczne przygotowanie do wykonywania zawodu aplikanta]	335
Art. 99.	[Zawieszenie aplikanta w czynnościach]	339
Art. 100.	[Wygaśnięcie z mocy prawa wpisu na listę aplikantów komorniczych]	344
Art. 101.	[Skreślenie z listy aplikantów komorniczych]	346
Art. 102.	[Rezygnacja aplikanta z odbywania aplikacji]	351
Art. 103.	[Delegacja ustawowa – organizacja i przebieg aplikacji]	352
Oddział 3.	Egzamin komorniczy	354
Art. 104.	[Zespół do przygotowania pytań testowych na egzamin komorniczy]	354
Art. 105.	[Przygotowanie zadań na egzamin komorniczy]	358
Art. 106.	[Wydruk i doręczenie zadań na egzamin komorniczy – zakres stosowania przepisów o zamówieniach publicznych] . . .	359
Art. 107.	[Delegacja ustawowa – tryb i sposób działania, obsługa administracyjna zespołu do przygotowania pytań testowych na egzamin komorniczy, wynagrodzenie członków zespołu, tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań]	360
Art. 108.	[Warunki przystąpienia do egzaminu komorniczego; termin egzaminu komorniczego]	362
Art. 109.	[Powołanie komisji egzaminacyjnych]	366
Art. 110.	[Skład komisji egzaminacyjnej]	367
Art. 111.	[Obsługa administracyjna komisji egzaminacyjnej; koszty przeprowadzenia egzaminu komorniczego]	370
Art. 112.	[Ogłoszenie o egzaminie komorniczym]	372
Art. 113.	[Złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego]	372
Art. 114.	[Dokumenty i oświadczenia dołączane do wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego]	374
Art. 115.	[Opłata za udział w egzaminie komorniczym]	379
Art. 116.	[Płatny urlop na przygotowanie się do egzaminu komorniczego]	379
Art. 117.	[Części egzaminu komorniczego]	381

Art. 118.	[Obecność członków komisji egzaminacyjnej na egzaminie komorniczym; konsekwencje nieobecności lub spóźnienia się na egzamin komorniczy; dozwolone pomoce na egzaminie komorniczym; wykluczenie z egzaminu komorniczego]	384
Art. 119.	[Ocena egzaminu komorniczego]	386
Art. 120.	[Uchwała o wyniku egzaminu komorniczego; publikacja wyników egzaminu komorniczego]	388
Art. 121.	[Ponowne przystąpienie do egzaminu komorniczego]	389
Art. 122.	[Protokół z przebiegu egzaminu komorniczego]	391
Art. 123.	[Delegacja ustawowa – zgłaszanie kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej, dokumenty dołączane do wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego]	392
Art. 124.	[Odwołanie do komisji odwoławczej]	393
Art. 125.	[Powołanie komisji odwoławczej]	395
Art. 126.	[Skład komisji odwoławczej]	395
Art. 127.	[Zadania komisji odwoławczej; podejmowanie uchwał; skarga do sądu administracyjnego]	396
Art. 128.	[Delegacja ustawowa – zgłaszanie kandydatów na członków komisji odwoławczej, wynagrodzenie, tryb działania komisji odwoławczej]	398
Rozdział 7.	Asesorzy	400
Art. 129.	[Wymagania na stanowisku asesora]	400
Art. 130.	[Złożenie wniosku o powołanie na stanowisko asesora]	403
Art. 131.	[Decyzja o powołaniu na stanowisko asesora; czas trwania asesury komorniczej]	407
Art. 132.	[Odmowa powołania na stanowisko asesora]	410
Art. 133.	[Wykaz asesorów komorniczych]	410
Art. 134.	[Obowiązek zatrudnienia asesora]	411
Art. 135.	[Obowiązek zawarcia umowy o pracę z komornikiem]	414
Art. 136.	[Ślubowanie asesora]	417
Art. 137.	[Konsekwencje odmowy złożenia lub niezłożenia ślubowania]	418
Art. 138.	[Kompetencje asesora]	419
Art. 139.	[Wystawienie zlecenia dokonania czynności przez asesora]	427
Art. 140.	[Kontrola prawidłowości czynności dokonywanych przez asesora]	428
Art. 141.	[Skierowanie asesora na badania lekarskie]	430
Art. 142.	[Zawieszenie asesora w czynnościach]	431
Art. 143.	[Ustanie zawieszenia asesora w czynnościach]	434
Art. 144.	[Przesłanki odwołania asesora z zajmowanego stanowiska]	435
Art. 145.	[Odwołanie asesora z zajmowanego stanowiska będące następstwem prawomocnego skazania]	437
Art. 146.	[Wygaśnięcie z mocy prawa powołania na stanowisko asesora]	438

Art. 147. [Rezygnacja asesora]	440
Art. 148. [Ponowne powołanie na stanowisko asesora]	443
Rozdział 8. Koszty działalności egzekucyjnej komornika i zasady prowadzenia kancelarii	445
Art. 149. [Opłata egzekucyjna]	445
Art. 150. [Wynagrodzenie prowizyjne przysługujące komornikowi]	454
Art. 151. [Obowiązek rozliczenia przez komornika podatków a wysokość wynagrodzenia prowizyjnego]	460
Art. 152. [Koszty działalności egzekucyjnej komornika]	464
Art. 153. [Zatrudnianie osób przez komornika]	467
Art. 154. [Wyłączenie spod egzekucji ruchomości będących wyposażeniem kancelarii; przechowywanie wyegzekwowanych środków pieniężnych na odrębnym rachunku bankowym]	471
Art. 155. [Akta sprawy]	475
Art. 156. [Urządzenia ewidencyjne]	477
Art. 157. [Delegacja ustawowa – sposób i tryb prowadzenia oraz udostępniania dokumentacji]	479
Art. 158. [System teleinformatyczny do prowadzenia i przechowywania dokumentacji]	480
Art. 158a. [Delegacja ustawowa – tryb zakładania i udostępniania konta w systemie teleinformatycznym]	482
Art. 159. [Dostęp Ministra Sprawiedliwości do informacji w systemie teleinformatycznym]	483
Art. 159a. [Zabezpieczenie danych osobowych zawartych w systemie informatycznym]	483
Art. 160. [Moc dokumentu uzyskanego z systemu teleinformatycznego] ...	484
Art. 161. [Przyznanie Skarbowi Państwa uprawnień do programów komputerowych obsługujących komornicze systemy informatyczne]	485
Art. 162. [Wynagrodzenie za uprawnienia do programu komputerowego przyznane Skarbowi Państwa]	488
Art. 163. [Dokumentacja przechowywana w siedzibie kancelarii]	491
Art. 164. [Przechowywanie akt spraw i urządzeń ewidencyjnych przez Krajową Radę Komorniczą]	492
Art. 164a. [Sposób wykonania przez komornika obowiązku informacyjnego dotyczącego przetwarzania danych osobowych; realizacja przez komornika obowiązku zapewnienia dostępu do przetwarzanych danych osobowych; żądanie sprostowania lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych]	495
Rozdział 9. Nadzór nad komornikami	498
Art. 165. [Zakres nadzoru nad komornikami]	498
Art. 166. [Nadzór judykacyjny]	505
Art. 167. [Organy nadzoru administracyjnego]	519

Art. 168. [Czynności podejmowane w ramach nadzoru administracyjnego]	522
Art. 169. [Uprawnienia osób powołanych do sprawowania nadzoru nad działalnością komorników oraz organów nadzoru administracyjnego]	526
Art. 170. [Żądanie udzielenia wyjaśnień]	528
Art. 171. [Sprawowanie nadzoru zwierzchniego przez Ministra Sprawiedliwości]	530
Art. 172. [Uprawnienia nadzorcze Ministra Sprawiedliwości]	533
Art. 173. [Kontrola finansowa kancelarii]	535
Art. 174. [Zlecenie wizytacji lub lustracji w kancelarii]	537
Art. 175. [Nadzór odpowiedzialny]	538
Art. 176. [Okresowe kontrole kancelarii w ramach nadzoru odpowiedzialnego]	541
Art. 177. [Odstąpienie od przeprowadzenia kolejnej kontroli]	545
Art. 178. [Delegacja ustawowa – szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli]	546
Art. 179. [Rozpatrywanie skarg na komornika]	547
Art. 180. [Sprawozdanie i zbiorcze dane o sygnalizacjach naruszeń prawa i wyknięciach uchybień]	548
Art. 181. [Uprawnienia nadzorcze prezesa sądu okręgowego]	549
Art. 182. [Uprawnienia nadzorcze prezesa sądu apelacyjnego]	551
Art. 183. [Uprawnienia sędziego wizytatora]	553
Art. 184. [Wymagania wobec sędziego pełniącego obowiązki sędziego wizytatora]	555
Art. 185. [Wyłączenie sędziego wizytatora z wizytacji lub lustracji kancelarii w przypadku wątpliwości co do bezstronności]	555
Art. 186. [Roczne sprawozdanie z działalności komornika]	556
Art. 187. [Delegacja ustawowa – szczegółowe zasady prowadzenia biurowości, rachunkowości i ewidencji operacji finansowych kancelarii]	557
Art. 188. [Nadzór nad komornikami sprawowany przez Krajową Radę Komorniczą]	558
Art. 189. [Zadania i uprawnienia rzecznika dyscyplinarnego]	562
Art. 190. [Wybór komorników wizytatorów]	563
Art. 191. [Wymagania na stanowisku komornika wizytatora]	564
Art. 192. [Wygaśnięcie powołania na funkcję komornika wizytatora]	565
Art. 193. [Wizytacje lub lustracje dokonywane przez komorników wizytatorów]	566
Art. 194. [Przekazywanie Krajowej Radzie Komorniczej i prezesom sądów okręgowych protokołów wizytacji i poleceń powizytacyjnych]	568

Rozdział 10. Samorząd komorniczy	572
Art. 195. [Zadania samorządu komorniczego]	572
Art. 196. [Organy samorządu komorniczego; osobowość prawna; prowadzenie działalności gospodarczej]	578
Art. 197. [Krajowa Rada Komornicza]	579
Art. 198. [Wybór i kadencja członków Krajowej Rady Komorniczej]	582
Art. 199. [Wybór Prezesa i wiceprezesa Krajowej Rady Komorniczej]	585
Art. 200. [Podejmowanie i wykonywanie uchwał Krajowej Rady Komorniczej; podział czynności między członków Krajowej Rady Komorniczej; regulamin pracy]	586
Art. 201. [Kompetencje Prezesa Krajowej Rady Komorniczej]	589
Art. 202. [Zakres działania Krajowej Rady Komorniczej]	590
Art. 203. [Potwierdzanie danych do weryfikacji podpisu elektronicznego używanego przez komornika]	596
Art. 204. [Krajowa Komisja Rewizyjna]	597
Art. 205. [Izba komornicza]	600
Art. 206. [Organy izby komorniczej]	601
Art. 207. [Zwołanie walnego zgromadzenia izby komorniczej; udział asesorów i aplikantów w walnym zgromadzeniu]	602
Art. 208. [Kompetencje walnego zgromadzenia izby komorniczej]	603
Art. 209. [Uchwały walnego zgromadzenia izby komorniczej]	608
Art. 210. [Skład rady izby komorniczej; podział czynności między członków izby komorniczej; regulamin pracy]	608
Art. 211. [Rada izby komorniczej]	610
Art. 212. [Zakres działania rady izby komorniczej]	614
Art. 213. [Komisja rewizyjna w izbie komorniczej]	617
Art. 214. [Nadzór zwierzchni nad samorządem komorniczym sprawowany przez Ministra Sprawiedliwości]	619
Art. 215. [Uchylenie przez Sąd Najwyższy sprzecznej z prawem uchwały organu samorządu komorniczego]	623
Art. 216. [Prowadzenie list komorników, zastępców komorników i aplikantów oraz wykazu asesorów]	626
Art. 217. [Lista komorników]	627
Art. 218. [Lista zastępców komorników]	629
Art. 219. [Wykaz asesorów komorniczych]	630
Art. 220. [Lista aplikantów komorniczych]	631
Art. 221. [Ujawnianie na liście komorników informacji o niezatartych karach dyscyplinarnych; dostęp sądów i Ministra Sprawiedliwości do list i wykazu prowadzonych przez Krajową Radę Komorniczą]	631
Rozdział 11. Odpowiedzialność dyscyplinarna	634
Art. 222. [Przesłanki odpowiedzialności dyscyplinarnej]	634
Art. 223. [Stosowanie przepisów Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej]	642

Art. 224.	[Kary dyscyplinarne; podanie treści orzeczenia dyscyplinarnego do wiadomości publicznej; obowiązek przeproszenia pokrzywdzonego; zatarcie kar dyscyplinarnych]	643
Art. 225.	[Odpowiedzialność dyscyplinarna aplikantów i asesorów]	647
Art. 226.	[Kary dyscyplinarne dla aplikantów i asesorów; obowiązek przeproszenia pokrzywdzonego; zatarcie kar dyscyplinarnych] . . .	648
Art. 227.	[Przedawnienie dyscyplinarne]	650
Art. 228.	[Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego]	651
Art. 229.	[Pełnomocnicy Ministra Sprawiedliwości w postępowaniu dyscyplinarnym]	653
Art. 230.	[Komisja dyscyplinarna]	653
Art. 231.	[Powołanie członków komisji dyscyplinarnej; obsługa komisji dyscyplinarnej]	654
Art. 232.	[Odwołanie członka komisji dyscyplinarnej przed upływem kadencji]	657
Art. 233.	[Niezawisłość członków komisji dyscyplinarnej; ustalenia dokonywane przez komisję dyscyplinarną]	660
Art. 234.	[Zadania przewodniczącego komisji dyscyplinarnej]	662
Art. 235.	[Strony w postępowaniu dyscyplinarnym]	663
Art. 236.	[Rzecznik dyscyplinarny]	666
Art. 237.	[Sprawozdanie z działalności rzecznika dyscyplinarnego]	669
Art. 238.	[Odwołanie zastępców rzecznika dyscyplinarnego]	670
Art. 239.	[Obrońca obwinionego]	670
Art. 240.	[Wszczęcie dochodzenia dyscyplinarnego]	672
Art. 241.	[Kara pieniężna nakładana na świadka lub biegłego; przymusowe sprowadzenie świadka]	674
Art. 242.	[Zawieszenie komornika w czynnościach]	678
Art. 243.	[Złożenie wniosku o ukaranie]	679
Art. 244.	[Umorzenie dochodzenia dyscyplinarnego]	680
Art. 245.	[Jawność postępowania dyscyplinarnego; wyznaczenie rozprawy]	684
Art. 246.	[Zasada rozpoznania sprawy na jednej rozprawie; odroczenie rozprawy]	687
Art. 247.	[Odbycie rozprawy mimo niestawiennictwa stron]	689
Art. 248.	[Skarga na przewlekłość postępowania]	691
Art. 249.	[Odstąpienie od przeprowadzenia postępowania dowodowego] . .	695
Art. 250.	[Wymierzenie kary przez komisję dyscyplinarną]	696
Art. 251.	[Uzasadnienie orzeczenia komisji dyscyplinarnej]	699
Art. 252.	[Odwołanie do sądu apelacyjnego od orzeczenia komisji dyscyplinarnej]	700
Art. 253.	[Kasacja do Sądu Najwyższego]	703
Art. 254.	[Podstawy kasacji]	704
Art. 255.	[Wniesienie i rozpoznanie kasacji]	706
Art. 256.	[Wytknięcie uchybienia składowi komisji dyscyplinarnej]	707

Art. 257. [Rezygnacja z pełnienia obowiązków a bieg postępowania dyscyplinarnego; zawieszenie i umorzenie postępowania dyscyplinarnego]	709
Art. 258. [Doręczenie odpisu orzeczenia komisji dyscyplinarnej; przechowywanie akt postępowania dyscyplinarnego]	711
Art. 259. [Koszty postępowania dyscyplinarnego]	712
Art. 260. [Wykonanie prawomocnego orzeczenia wydanego w postępowaniu dyscyplinarnym]	713
Rozdział 12. Zmiany w przepisach	719
Art. 261. [Kodeks postępowania cywilnego]	719
Art. 262. [Ustawa o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników]	910
Art. 263. [Prawo energetyczne]	911
Art. 264. [Kodeks postępowania karnego]	912
Art. 265. [Ordynacja podatkowa]	913
Art. 266. [Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych]	914
Art. 267. [Kodeks karny skarbowy]	915
Art. 268. [Ustawa o giełdach towarowych]	917
Art. 269. [Prawo o ustroju sądów powszechnych]	918
Art. 270. [Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi]	926
Art. 271. [Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych]	928
Art. 272. [Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi]	929
Art. 273. [Ustawa o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych]	931
Art. 274. [Ustawa o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej]	932
Art. 275. [Ustawa o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych]	933
Art. 276. [Ustawa o ewidencji ludności]	936
Art. 277. [Ustawa o cudzoziemcach]	943
Art. 278. [Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej]	944
Art. 279. [Ustawa o Sądzie Najwyższym]	945
Rozdział 13. Przepisy przejściowe i dostosowujące	946
Art. 280. [Komornicy i asesory komorniczy powołani przed dniem wejścia w życie ustawy; osoby będące aplikantami komorniczymi przed dniem wejścia w życie ustawy]	946
Art. 281. [Wygaśnięcie powołania na stanowisko komornika w przypadku osób, które ukończyły 65 lat]	947
Art. 282. [Ważność zastępstwa komornika ustanowionego na dotychczasowych zasadach]	949

Art. 283. [Opłaty egzekucyjne prawomocnie ustalone przed dniem wejścia w życie ustawy]	950
Art. 284. [Niezakończone postępowania w sprawie likwidacji kancelarii] . . .	954
Art. 285. [Rozwiązanie przez kuratora likwidowanej kancelarii umów o pracę zawartych na czas określony]	955
Art. 286. [Aplikacja niezakończona przed dniem wejścia w życie ustawy] . . .	956
Art. 287. [Utrata mocy upoważnień udzielonych aplikantom oraz zleceń udzielonych asesoram przed dniem wejścia w życie ustawy]	956
Art. 288. [Egzamin komorniczy w 2019 r.]	959
Art. 289. [Niezakończone postępowania administracyjne wszczęte na podstawie uchylanych przepisów]	959
Art. 290. [Postępowania dyscyplinarne niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy]	960
Art. 291. [Rzecznik dyscyplinarny, jego zastępcy oraz członkowie komisji dyscyplinarnej powołani przed dniem wejścia w życie ustawy] . .	961
Art. 292. [Komornicy wizytatorzy wyznaczeni przed dniem wejścia w życie ustawy]	962
Art. 293. [Władze i organy samorządu komorniczego wybrane przed dniem wejścia w życie ustawy]	963
Art. 294. [Wyłączenie stosowania przepisu o skutkach upływu czasu trwania asesury komorniczej wobec osób zatrudnionych na stanowisku asesora w dniu wejścia w życie ustawy]	964
Art. 295. [Tworzenie, przetwarzanie, przechowywanie i udostępnianie dokumentacji na dotychczasowych zasadach]	965
Art. 296. [Dopuszczalność stosowania dotychczasowych pieczęci]	966
Art. 297. [Niezakończone postępowania przed sądem rejonowym, w którym nie utworzono wydziału egzekucyjnego]	966
Art. 298. [Postępowania niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy – stosowanie znowelizowanych przepisów k.p.c.]	968
Art. 299. [Postępowania niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy – stosowanie dotychczasowych przepisów o ewidencji ludności]	971
Art. 300. [Utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych]	972
Art. 301. [Zakończenie prowadzenia działalności gospodarczej przez Krajową Radę Komorniczą; obowiązek zbycia nadmiernych ilości udziałów lub akcji w spółkach prawa handlowego; obowiązek dostosowania się do przepisów ograniczających możliwość dodatkowego zatrudnienia]	974
Art. 302. [Przekazanie prezesom sądów rejonowych informacji o dodatkowych zajęciach komorników; sprzeciw wobec kontynuacji zatrudnienia w szkole wyższej]	976
Art. 303. [Obowiązek uzupełnienia wykształcenia]	981
Art. 304. [Obowiązek złożenia wniosku o wykreślenie w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji]	983

Rozdział 14. Przepisy końcowe	987
Art. 305. [Przepis derogacyjny]	987
Art. 306. [Wejście w życie]	988
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14 grudnia 2018 r. w sprawie ramowego programu aplikacji komorniczej oraz zakresu przedmiotowego szkolenia na aplikacji komorniczej (Dz.U. poz. 2407)	993
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14 grudnia 2018 r. w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej (Dz.U. poz. 2424)	1001
Ustawa z 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz.U. poz. 770 ze zm.)	1017
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1019
Art. 1. [Przedmiot ustawy]	1019
Art. 2. [Podział kosztów komorniczych na wydatki i opłaty komornicze]	1023
Art. 3. [Postanowienie w przedmiocie kosztów komorniczych]	1025
Art. 4. [Egzekucja kosztów komorniczych]	1033
Rozdział 2. Wydatki	1038
Art. 5. [Uprawnienie komornika do zwrotu wydatków]	1038
Art. 6. [Katalog wydatków]	1041
Art. 7. [Zaliczka na pokrycie wydatków]	1052
Art. 8. [Wydatki w przypadku podejmowania czynności poza rewirem komorniczym]	1056
Art. 9. [Termin podjęcia czynności, w związku z którą zażądano zaliczki; przeznaczenie uiszczony zaliczki]	1058
Art. 10. [Postanowienie o przyznaniu należności]	1060
Art. 11. [Wynagrodzenie i zwrot wydatków przysługujące biegłemu i tłumaczowi]	1064
Art. 12. [Ustalenie wysokości należności z tytułu kosztów ogłoszeń i transportu specjalistycznego]	1066
Art. 13. [Ustalenie wysokości należności przysługujących osobom powołanym do udziału w czynnościach]	1069
Art. 14. [Zwrot wydatków za przedstawienie dokumentu na żądanie komornika; wynagrodzenie z tytułu udzielenia informacji komornikowi]	1071
Art. 15. [Wysokość kosztów przejazdu poza miejscowość będącą siedzibą kancelarii komorniczej]	1075
Art. 16. [Rozliczenie zaliczki]	1079

Art. 17.	[Uzależnienie złożenia w postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym wniosku o wpis w księdze wieczystej od uiszczenia kwoty na pokrycie opłaty sądowej]	1082
Rozdział 3.	Opłaty komornicze	1086
Oddział 1.	Przepisy ogólne	1086
Art. 18.	[Katalog opłat komorniczych]	1086
Art. 19.	[Rodzaje opłat komorniczych]	1099
Art. 20.	[Zakaz podwyższania opłaty egzekucyjnej]	1102
Art. 21.	[Ściągnięcie opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych]	1103
Art. 22.	[Opłaty komornicze uiszczane wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, wykonanie zabezpieczenia roszczenia, wszczęcie innego postępowania albo dokonanie innej czynności]	1110
Art. 23.	[Obliczanie opłaty stosunkowej]	1113
Art. 24.	[Opłata stosunkowa w przypadku połączenia postępowań egzekucyjnych co do nieruchomości lub przyłączenia się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego co do nieruchomości]	1121
Art. 25.	[Minimalna wysokość opłaty stosunkowej]	1124
Art. 26.	[Termin zwrotu opłaty lub jej części]	1129
Oddział 2.	Opłaty egzekucyjne w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych	1132
Art. 27.	[Opłata stosunkowa w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych; premia dla dłużnika dobrowolnie spełniającego świadczenie do rąk komornika]	1132
Art. 28.	[Minimalna wysokość opłaty w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych]	1141
Art. 29.	[Opłata stosunkowa w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego]	1146
Art. 30.	[Opłata stosunkowa obciążająca wierzyciela w przypadku oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub wskazania osoby niebędącej dłużnikiem]	1177
Art. 31.	[Opłata stosunkowa od wniosku o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym]	1187
Art. 32.	[Opłata stosunkowa przy egzekucji świadczeń pieniężnych w przypadku wcześniejszego pobrania opłaty od wniosku o zabezpieczenie]	1193
Oddział 3.	Opłaty egzekucyjne w sprawach o egzekucję świadczeń niepieniężnych	1197
Art. 33.	[Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wydania rzeczy ruchomej]	1197
Art. 34.	[Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji wprowadzenia w posiadanie nieruchomości albo opróżnienia lokalu lub innego pomieszczenia]	1201

Art. 35.	[Opłata stała od wniosku o wprowadzenie syndyka masy upadłości w posiadanie majątku albo zarządcy w posiadanie majątku lub w zarząd nieruchomości]	1205
Art. 36.	[Opłata stała za udział w usunięciu oporu dłużnika oraz wykonanie polecenia sądu w sprawie osadzenia dłużnika w areszcie]	1209
Art. 37.	[Opłata stała od wniosku o wszczęcie egzekucji innego świadczenia niepieniężnego]	1212
Art. 38.	[Opłata stała od wniosku o wykonanie innego zabezpieczenia]	1213
Art. 39.	[Zwrot części uiszczonej opłaty w przypadku spełnienia świadczenia przez dłużnika przed planowanym wykonaniem tytułu wykonawczego]	1214
Oddział 4.	Pozostałe opłaty	1218
Art. 40.	[Opłata stała od wniosku o wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku lub o sporządzenie spisu inwentarza]	1218
Art. 41.	[Opłata stała za doręczenie zawiadomień sądowych na zlecenie sądu]	1222
Art. 42.	[Opłata stała za sporządzenie protokołu stanu faktycznego]	1225
Art. 43.	[Opłata stała od wniosku o przeprowadzenie licytacji przedmiotu zastawu rejestrowego]	1227
Art. 44.	[Opłata stała za poszukiwanie majątku dłużnika na zlecenie wierzyciela]	1229
Rozdział 4.	Zwolnienie od kosztów komorniczych i obniżenie opłaty	1231
Art. 45.	[Przesłanki zwolnienia od kosztów komorniczych; wniosek o zwolnienie od kosztów komorniczych]	1231
Art. 46.	[Tymczasowa wypłata komornikowi sum należnych od osoby zwolnionej od kosztów komorniczych]	1238
Art. 47.	[Opłaty, do których poniesienia zobowiązana jest strona zwolniona od kosztów komorniczych]	1240
Art. 48.	[Miarkowanie opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych]	1241
Rozdział 5.	Przepisy zmieniające i przejściowe oraz przepis końcowy	1246
Art. 49.	[Kodeks postępowania cywilnego]	1246
Art. 50.	[Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych]	1254
Art. 51.	[Ustawa o restytucji narodowych dóbr kultury]	1257
Art. 52.	[Postępowania niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy]	1257
Art. 53.	[Utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych]	1271
Art. 54.	[Wejście w życie]	1271

Uchwała nr 1603/V Krajowej Rady Komorniczej z 6 września 2016 r.	
– Kodeks Etyki Zawodowej Komornika Sądowego	1273
Dział I. Zasady ogólne	1279
Dział II. Zasady pełnienia służby	1289
Rozdział I. Obowiązki komornika	1289
Rozdział II. Wykonywanie zawodu	1300
Rozdział III. Uczciwa konkurencja	1305
Dział III. Zasady postępowania poza służbą	1313
Rozdział I. Praca w samorządzie	1313
Rozdział II. Stosunek do kolegów	1319
Bibliografia	1325
Wykaz orzecznictwa	1343
Autorzy	1353

Wykaz skrótów

Akty prawne

- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.)
- k.e.a. – obwieszczenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z 27.02.2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej)
- k.e.r.p. – załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z 22.11.2014 r., Kodeks Etyki Radcy Prawnego
- k.e.s.a.s. – załącznik do uchwały nr 25/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z 13.01.2017 r. – Zbiór Zasad Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych
- k.e.z.k.s. – uchwała nr 1603/V Krajowej Rady Komorniczej z 6.09.2016 r. – Kodeks Etyki Zawodowej Komornika Sądowego
- k.e.z.n. – uchwała nr 19 z późniejszymi zmianami Krajowej Rady Notarialnej z 12.12.1997 r. – Kodeks Etyki Zawodowej Notariusza
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.)
- k.s.h. – ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 505 ze zm.)

- k.z.p. – załącznik do uchwały Krajowej Rady Prokuratorów Przy Prokuratorze Generalnym z 12.12.2017 r., Zbiór Zasad Etyki Zawodowej Prokuratorów
- nowela z 2019 r. – ustawa z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469 ze zm.)
- o.p. – ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.)
- pr. adw. – ustawa z 26.05.1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2019 r. poz. 1513 ze zm.)
- pr. bank. – ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.)
- pr. not. – ustawa z 14.02.1991 r. – Prawo o notariacie (Dz.U. z 2019 r. poz. 540 ze zm.)
- pr. prok. – ustawa z 28.01.2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2019 r. poz. 740)
- pr. restr. – ustawa z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2019 r. poz. 243 ze zm.)
- pr. up. – ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 498 ze zm.)
- p.u.s.p. – ustawa z 27.07.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 52 ze zm.)
- r.k.e. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 21.12.2018 r. w sprawie komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości do rozpatrywania odwołań od wyników egzaminu komorniczego (Dz.U. poz. 2513)
- r.m.s.k. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24.01.2019 r. w sprawie minimum szkoleniowego komorników sądowych i asesorów komorniczych oraz sposobu dokumentowania wykonywania przez nich obowiązku podnoszenia kwalifikacji zawodowych (Dz.U. poz. 216)
- r.o.p.a.k. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14.12.2018 r. w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej (Dz.U. poz. 2424)
- r.p.e.k. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 16.04.2019 r. w sprawie przeprowadzania egzaminu komorniczego (Dz.U. poz. 898)
- r.p.s.p.z. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 10.03.2009 r. w sprawie przeprowadzenia sprzedaży przedmiotu zastawu rejestrowego w drodze przetargu publicznego (Dz.U. Nr 45, poz. 371)
- r.r.p.a.k. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14.12.2018 r. w sprawie ramowego programu aplikacji komorniczej oraz zakresu przedmiotowego szkolenia na aplikacji komorniczej (Dz.U. poz. 2407)
- r.r.u.s.p. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18.06.2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. poz. 1141)

-
- r.s.u.n.p. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 15.05.1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 1632)
- r.u.p.k. – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 15.03.2019 r. w sprawie asystowania komornikowi przez Policję, Straż Graniczną lub Służbę Ochrony Państwa przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych (Dz.U. poz. 538)
- r.w.o.c.k. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 10.03.2006 r. w sprawie wysokości opłat za czynności komorników niebędące czynnościami egzekucyjnymi (Dz.U. Nr 42, poz. 289) – nie obowiązuje
- r.z.o.d. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14.12.2018 r. w sprawie zapisu obrazu i dźwięku z przebiegu czynności komornika sądowego (Dz.U. poz. 2449)
- r.z.p.b.r. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18.12.2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad prowadzenia biurowości, rachunkowości i ewidencji operacji finansowych kancelarii komorniczych (Dz.U. poz. 2517)
- u.e.l. – ustawa z 24.09.2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2019 r. poz. 1397 ze zm.)
- u.f.p. – ustawa z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.)
- u.k.k. – ustawa z 28.02.2018 r. o kosztach komorniczych (Dz.U. poz. 770 ze zm.)
- u.k.s. – ustawa z 22.03.2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. poz. 771 ze zm.)
- u.k.s.c. – ustawa z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 785 ze zm.)
- u.k.s.e. – ustawa z 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1309 ze zm.) – nie obowiązuje
- u.o.i.f. – ustawa z 29.07.2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2286 ze zm.)
- u.p.t.u. – ustawa z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm.)
- u.r.p. – ustawa z 6.07.1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2115 ze zm.)
- u.s.p. – ustawa z 29.06.1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 649 ze zm.)
- z.t.p.,
Zasady techniki
prawodawczej – załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20.06.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283)
-

Czasopisma i publikatory

Biul. SN	– Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego
Dz.Urz. MS	– Dziennik Urzędowy Ministra Sprawiedliwości
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
NP	– Nowe Prawo
ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSAiWSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
OSASz	– Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
OSN	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNC-ZD	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – Zbiór Dodatkowy
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPika	– Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
PiP	– Państwo i Prawo
PPE	– Przegląd Prawa Egzekucyjnego
Pr. Bank.	– Prawo Bankowe
Prok. i Pr.-wkł.	– Prokuratura i Prawo – wkładka
PS	– Przegląd Sądowy

Inne

KRK	– Krajowa Rada Komornicza
KSSiP	– Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury
przeciętne wynagrodzenie miesięczne	– przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z 4.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1352 ze zm.)
SO	– sąd okręgowy
SR	– sąd rejonowy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

Wstęp

Jednym z założeń wprowadzenia nowych uregulowań dotyczących komorników sądowych oraz kosztów egzekucji sądowej prowadzonej przez komornika miało być zastąpienie wielokrotnie nowelizowanej ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Jednakże już można stwierdzić, że cel ten nie został osiągnięty, albowiem nowo wprowadzone regulacje już wymagały zmiany, a w ustawach w wielu miejscach zauważalne są chaos legislacyjny oraz nadinflacja prawa.

Stworzone zaś przepisy, mające na celu w szczególności usprawnienie funkcjonowania egzekucji sądowej w Polsce, w rzeczywistości są niejednokrotnie przywróceniem uregulowań obowiązujących przed kilkudziesięcioma laty, w innym systemie społeczno-gospodarczym. W trakcie prac nad projektami, zarówno ustawy o komornikach, jak i ustawy o kosztach, pominięto całkowicie badania prawnoporównawcze, ograniczając się w wielu wypadkach do prostego kopiowania rozwiązań przyjętych w innych ustawach, w szczególności w ustawie o sądach powszechnych, bez uwzględnienia specyfiki postępowania egzekucyjnego. Skutkiem tego jest powstanie ustaw o niskim poziomie redakcyjnym, w wielu miejscach niespójnych, zawierających wiele niczym nieuzasadnionych, bardzo restrykcyjnych w stosunku do komorników rozwiązań, wywołujących przy tym rozliczne wątpliwości dotyczące ich zgodności z Konstytucją RP.

Wprowadzone rozwiązania nie przyczynią się też do sprawniejszego funkcjonowania egzekucji sądowej, wprost przeciwnie – już obecnie jest dostrzegalny problem, który nasili się w najbliższym czasie, a mianowicie brak komorników sądowych. Wskazuje na to brak osób chętnych do odbycia aplikacji komorniczej (w 2019 r. w całej Polsce egzamin zdały zaledwie 43 osoby, co stanowi niewielki procent limitu przyjęć na aplikację przewidzianego w ustawie). Wspomniany brak zainteresowania aplikacją komorniczą, będący wynikiem wprowadzonych uregulowań odnoszących się do komorników sądowych, powoduje, przy przyjęciu, że połowa spośród aplikantów zda egzamin i zdecyduje się na wykonywanie zawodu komornika sądowego, iż każdy z komorników musiałby średnio wykonywać swój zawód przez 100 lat, aby jego obowiązki przejął następca. Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny, prawo do sądu to również prawo do

wykonania orzeczenia w drodze egzekucji, stąd wszystkie negatywne konsekwencje wprowadzonych rozwiązań prawnych są obecnie trudne jeszcze do wskazania. Odbudowanie niszczonej egzekucji sądowej w Polsce będzie trwało przez wiele lat, tak jak ma to miejsce np. na Słowacji.

Tworzenie projektów ustaw zainspirowane jednostkowym przypadkiem, kazuistycznie, bez jakichkolwiek konsultacji z przedstawicielami nauki i doświadczonymi praktykami, nie mogło przynieść pozytywnego skutku. Stąd też niniejszy komentarz przygotowany jest przez doświadczonych przedstawicieli nauki i praktyki i w założeniu Autorów ma być pomocą w stosowaniu ustawy o komornikach sądowych i ustawy o kosztach komorniczych, a także Kodeksu Etyki Zawodowej Komornika Sądowego oraz wybranych przepisów wykonawczych.

dr Jarosław Świeczkowski
Marzena Świeczkowska-Wójcikowska

USTAWA

z 22 marca 2018 r.

o komornikach sądowych

(Dz.U. poz. 771; zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1443, poz. 1669, poz. 2244;
z 2019 r. *poz. 55, poz. 730, poz. 1469, poz. 2020, poz. 2070*)

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Przedmiot ustawy]

1. Ustawa określa:

- 1) zasady pełnienia służby na stanowisku komornika sądowego, zwanego dalej „komornikiem”,
- 2) prawa i obowiązki komorników,
- 3) zasady naboru do zawodu komornika i przygotowania do wykonywania tego zawodu,
- 4) funkcjonowanie samorządu komorniczego,
- 5) zasady sprawowania nadzoru nad komornikami i samorządem komorniczym – z uwzględnieniem konieczności zapewnienia należytego wykonywania zadań państwa w zakresie sprawnej, skutecznej i rzetelnej egzekucji sądowej.

2. Minister Sprawiedliwości realizuje politykę państwa w zakresie zadań powierzonych komornikom.

1. Ustawa o komornikach sądowych zastąpiła ustawę z 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1309 ze zm., nie obowiązuje) w zakresie ustroju i zasad wykonywania zawodu komornika sądowego. Problematyka opłat i kosztów postępowania egzekucyjnego jest przedmiotem odrębnej regulacji, tj. ustawy z o kosztach komorniczych, chociaż ustawa o komornikach sądowych w art. 149 definiuje opłatę egzekucyjną i reguluje tryb jej odprowadzania do budżetu państwa, w art. 150 ustala wysokość i sposób pobierania wynagrodzenia prowizyjnego należnego za pełnioną służbę, a w art. 152 definiuje koszty działalności egzekucyjnej. Uchwalenie dwóch odrębnych ustaw regulujących materię egzekucyjną uregulowaną w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji wynikało z potrzeby uporządkowania tej materii i jej podziału na zagadnienia ustrojowe (ustawa o komornikach sądowych) i problematykę kosztów egzekucji (ustawa o kosztach komorniczych). Przy okazji reformy egzekucji sądowej w ustawie o komornikach sądowych znowelizowano również przepisy dotyczące

zasad prowadzenia postępowania egzekucyjnego zawarte w Kodeksie postępowania cywilnego. W ten sposób regulacje prawne dotyczące postępowania egzekucyjnego mają tworzyć przejrzysty system (zob. uzasadnienie projektu ustawy o kosztach komorniczych). W uzasadnieniu projektu ustawy o komornikach sądowych jako przesłankę opracowania nowych ustaw wskazano na liczne nowelizacje ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, które zdaniem projektodawcy naruszyły wewnętrzną spójność ustawy oraz jej przejrzystość. Wskazano również na potrzebę wprowadzenia rozwiązań przywracających zaufanie do zawodu komornika sądowego jako funkcjonariusza publicznego oraz zwiększających nadzór nad komornikami.

W przeciwieństwie do swojej poprzedniczki ustawa o komornikach sądowych w art. 1 ust. 1 określa od razu przedmiot regulacji, wskazując nadto, iż czyni to „z uwzględnieniem konieczności zapewnienia należytego wykonywania zadań państwa w zakresie sprawnej, skutecznej i rzetelnej egzekucji sądowej”. Przepis ten stanowi zatem swoistą preambułę, która określa cel ustawy – zapewnienie sprawnej, skutecznej i rzetelnej egzekucji sądowej, i wyznacza kryteria działalności komorników sądowych. Z wartościami tymi koresponduje treść art. 3 ust. 3 u.k.s., który nakazuje komornikom przy wykonywaniu ich zadań kierować się dobrem wymiaru sprawiedliwości oraz interesem publicznym¹.

2. Ustawa o komornikach sądowych składa się 14 rozdziałów. Rozdział 1 ustawy zawiera przepisy ogólne, określa zakres przedmiotowy ustawy oraz reguluje podstawowe instytucje prawne związane z ustrojem i zasadami wykonywania zawodu komornika sądowego. Z przepisów tych wynika główny zamysł ustawodawcy. Komornik dalej pozostaje funkcjonariuszem publicznym, korzystającym ze szczególnej ochrony prawno-karnej i poddany zasadom odpowiedzialności prawno-karnej właściwym dla funkcjonariuszy publicznych². Utrzymana została zasada wyłączności komorników sądowych jako jedynych (obok sądów) organów egzekucyjnych wykonujących orzeczenia wydane w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym podtrzymano dotychczasowe rozdzielanie kompetencji między tymi organami, w wyniku czego komornika nadal należy uznawać za organ z jednej strony w miarę samodzielny (w sprawach przekazanych do właściwości komorników), a z drugiej strony za organ pomocniczy i wykonawczy sądu. Wskazuje na to m.in. podkreślenie w ustawie o komornikach sądowych zasady, że doręczanie przez komornika korespondencji odbywa się wyłącznie na zlecenie organów procesowych (wylimitowano doręczenia na zlecenie innych podmiotów), co ulegnie jeszcze znacznemu rozszerzeniu na skutek uchwalenia noweli z 2019 r., która dodając art. 139¹ k.p.c. i zmieniając treść art. 3 u.k.s., znacznie poszerza pole działania komor-

¹ Zob. R. Reiwer [w:] *Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o kosztach komorniczych. Komentarz*, red. R. Reiwer, Warszawa 2019, komentarz do art. 1, nb 3.

² Szerzej w tym przedmiocie na gruncie poprzedniego stanu prawnego zob. np. W. Tomalak [w:] *Metodyka pracy komornika sądowego*, red. A. Marciniak, M. Michalska-Marciniak, Sopot 2015, s. 41–54.

ników sądowych w ramach doręczenia korespondencji na potrzeby cywilnych postępowań sądowych. W przepisach ogólnych ustawy o komornikach sądowych zostało również wyraźnie wskazane, że w zakresie wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym komornicy wykonują władzę publiczną i są jej organem (art. 3 ust. 1). Uregulowano również m.in. zakres i sposób sporządzania protokołu stanu faktycznego (art. 4).

W zakresie nadzoru administracyjnego pozostawiono zasadę, że komornik nadal pozostaje funkcjonariuszem publicznym działającym przy określonym sądzie rejonowym (art. 2 ust. 1), przy czym podkreślono rolę prezesa sądu rejonowego jako najważniejszego i podstawowego ogniwa nadzoru administracyjnego (nadzór odpowiedzialny – art. 2 ust. 2 i art. 175). W związku z tym prezes sądu rejonowego został wyposażony w dodatkowe szerokie kompetencje nadzorcze, które szczegółowo zostały uregulowane w rozdziale 9 ustawy. W rozdziale tym zawarto także przepisy o dodatkowych kompetencjach sądu jako organu nadzoru judykacyjnego, które mają na celu poprawę komunikacji między sądem a prezesem sądu, przy którym działa komornik, a z drugiej strony pozwalają na skuteczniejsze egzekwowanie wytycznych sądów wobec komorników (zob. zwłaszcza art. 166 ustawy).

Ponadto nowa ustawa kładzie nacisk na osobiste wykonywanie czynności przez komornika, co wynika m.in. z art. 3 ust. 2, zgodnie z którym czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, jak również inne ustawowe zadania komornik wykonuje co do zasady osobiście. Wynika to z tego, że tylko komornik, nie zaś zatrudniony przez niego asesor, aplikant czy inny pracownik, jest funkcjonariuszem publicznym. Zasada osobistego wykonywania czynności przez komornika (i nielicznych od niej wyjątków) znajduje rozwinięcie w szczegółowych przepisach ustawy, dotyczących zwłaszcza asesorów komorniczych, przy uwzględnieniu zasady, że asesura służy praktycznemu przygotowaniu do samodzielnego wykonywania zawodu komornika. Jednocześnie w sposób stanowczy odstąpiono od dotychczas obowiązującej regulacji pozwalającej na podejmowanie niektórych czynności egzekucyjnych upoważnionym aplikantom komorniczym.

W zakresie właściwości miejscowej komorników ustawa zasadniczo podtrzymuje rozwiązania przyjęte w dotychczas obowiązującej regulacji, przy czym z uwagi na indywidualny charakter prowadzonej działalności oraz konieczność osobistego podejmowania czynności wprowadzono dalsze ograniczenia możliwości przyjmowania spraw spoza rewiru (zob. art. 10).

W rozdziale 2 zostały szczegółowo uregulowane kwestie związane z powoływaniem i odwoływaniem komorników, przy czym nadal głównym organem decyzyjnym w tej kwestii pozostaje Minister Sprawiedliwości (zob. art. 12).

Jarosław Świeczkowski – doktor nauk prawnych; adiunkt w Katedrze Postępowania Cywilnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego; adwokat; komornik sądowy; stały doradca Nadzwyczajnej Komisji ds. Zmian w Kodyfikacjach Sejmu RP; członek zespołów powoływanych w celu opracowania projektów legislacyjnych; prowadzi szkolenia dla sędziów, adwokatów i aplikantów.

Marzena Świeczkowska-Wójcikowska – adwokat; członkini Pomorskiej Izby Adwokackiej w Gdańsku; uczestniczka i laureatka konkursów krasomówczych dla aplikantów adwokackich; absolwentka studiów filologicznych o specjalizacji medioznawczej; konsultantka tekstów prawniczych i publicystycznych o tematyce społeczno-prawnej.

Publikacja zawiera kompleksowe omówienie przepisów:

- ustawy o komornikach sądowych;
- ustawy o kosztach komorniczych;
- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ramowego programu aplikacji komorniczej oraz zakresu przedmiotowego szkolenia na aplikacji komorniczej;
- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji komorniczej;
- Kodeksu Etyki Zawodowej Komornika Sądowego.

Komentarz uwzględnia zmiany wprowadzone m.in. ustawą z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, rozszerzającą zastosowanie doręczeń komorniczych, a także regulaminem urzędowania sądów powszechnych.

Dzięki licznym odwołaniom do bogatego orzecznictwa oraz szeroko przywoływanym różnorodnym poglądom przedstawicieli doktryny prawniczej, w publikacji omówiono najistotniejsze zagadnienia ujawniające się na tle funkcjonowania nowych rozwiązań ustawowych. Zwrócono także uwagę na problemy, jakie mogą wiązać się z ich stosowaniem, wysuwając do rozważenia propozycje *de lege ferenda*.

Publikacja przygotowana została przez praktyków prawa – komorników, asesorów komorniczych, sędziów sądów powszechnych, adwokatów i radców prawnych – przy udziale znakomitych teoretyków prawa, cenionych wykładowców uniwersyteckich. Autorzy specjalizują się w zakresie zarówno szeroko pojętego prawa cywilnego, jak i procedury cywilnej oraz prawa egzekucyjnego.

Książka jest przeznaczona dla adwokatów, radców prawnych, sędziów, komorników, a także asesorów i aplikantów komorniczych. Będzie cennym źródłem wiedzy dla pracowników administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorców współpracujących z komornikami w toku postępowań egzekucyjnych, jak również pracowników naukowych oraz studentów prawa i administracji.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL
WWW.PROFINFO.PL

